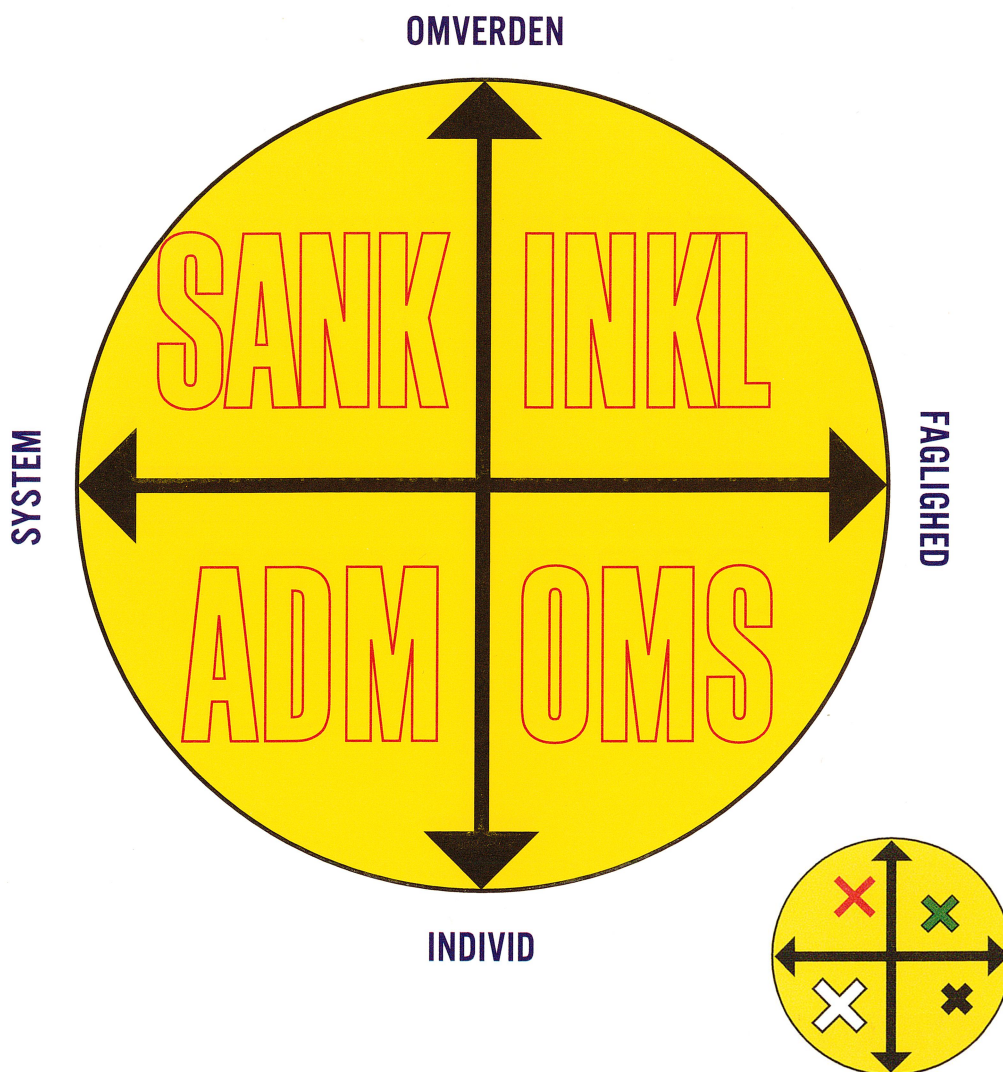

Jobcenterkompasset

Et værktøj til refleksion og sparring om sagsarbejdet i jobcentret

Jobcenterkompasset er udviklet af konsulent Lotte Grove og seniorforsker Dorte Caswell, AFK i forbindelse med Projekt Jobcenterkompas, 2010. Se: www.kora.dk/udgivelser/udgivelse/13446/Vaerktoejt-Praksislogikker-i-hverdagen

Den sanktionsorienterede praksislogik	Den inklusionsorienterede praksislogik
• disciplinerende • selvforsørgelse så hurtigt som muligt • forskellige typer af sanktioner • sanktion for stabilitet	• høj moralsk værdi/gensidig tillid • skræddersyet indsats • bredt perspektiv – konteksten central • mulighed for langsigtet indsats • varig arbejdsmarkedstilknytning
Den administrative praksislogik	Den omsorgsorienterede praksislogik
• regelorienteret • fokus på administration • færrest mulige fejl i systemet • kobling mellem klientkategorier og indsats typer/tilbud	• fokus på borgerens problemer • fokus på borgerens vilje eller motivation • omsorg for borgeren står centralt • nedtonede forventninger til borgeren

Jobcenterkompas og praksislogikker

- En praksislogik er en måde at anskue, at udføre og at organisere beskæftigelsesindsatsen på.
- Man kan ikke frit vælge en praksislogik.
- Lovgivning, kommunale forhold, erhvervsmæssige forhold og egne præferencer er nogle af de faktorer, der spiller ind.
- Kompasset er ikke et stillbillede – det er et redskab til at få øje på de mange praksislogikker, der er i spil – hele tiden og på kryds og tværs.

VÆRKTØJET

PRAKSISLOGIKKER I HVERDAGEN
Et værktøj til refleksion og sparring om sagsarbejdet i jobcentret

PRAKSISLOGIKKER I HVERDAGEN
er et værktøj til kringlede og komplicerede sager.
Værktøjets systematik gør det muligt at se en udfordrende sag
på nye måder og få inspiration til at komme videre.
Samtidig kan værktøjet styrke et fælles sprog
i jobcentret.

Sagen drejer sig om:

AKF

- Et værktøj til kringlede og komplicerede sager
- Et værktøj til at træffe velovervejede og fagligt bevidste beslutninger i samarbejde med kollegaerne
- Et værktøj, der træner medarbejderne i at sidde for bordenden

HVORDAN BRUGES VÆRKTØJET?

Værktøjet kan anvendes på team- eller gruppemøder. Det kan være en god idé at udpege en mødeleder til at styre processen og eventuelt en sekretær til at tage noter.

Anvendelsen – skridt for skridt

● **Før mødet: FORBEREDELSE** Medarbejderen, der har sagen, overvejer, hvorfor sagen er udfordrende, og udfylder udfordringscirkel A.

● **5 min: INTRO** Medarbejderen præsenterer sagen og den udfyldte udfordringscirkel.

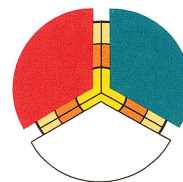
● **25 min: DIALOG OM EN DIMENSION AF SAGEN** Gruppen drøfter sagen ud fra den dimension, der er mest udfordrende, dvs. den dimension, der har det inderste kryds i udfordringscirklen.

● **5 min: AFRUNDING** Gruppen foretager en fremadrettet afrunding. Der rundes af på en måde, der sikrer, at medarbejderen, der skal arbejde videre med sagen, har noget at gå videre med.

Gruppen udfylder udfordringscirkel B, sætter ring om den dimension, der er blevet drøftet, og noterer, hvad der i dialogen viste sig særligt interessant eller overraskende i forhold til udfordringerne.

De praksislogikker, der er mest centrale for medarbejderen(s næste skridt) markeres i jobcenterkompasset. Der kan skrives uddybende noter.

TIDSFORBRUG FOR EN SAGSGENNEMGANG MED FOKUS PÅ ÉN DIMENSION ER CA. 30-40 MIN.

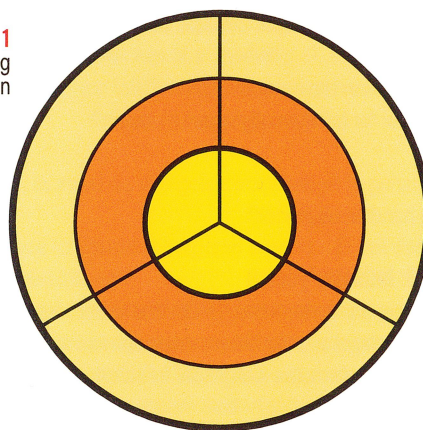
SAGEN OG DENS UDFORDRINGER FØR MØDET

Udfordringscirkel A

Udfordringscirklen giver overblik over, hvilken dimension af sagen, der rummer den største udfordring. Den inderste krans indikerer størst udfordring, den yderste krans mindst. Der kan sagtens være udfordringer i alle tre dimensioner, men det er vigtigt at vælge, hvor de største udfordringer ligger.

Udfordringscirkel A – Udfyldes med kryds før mødet af medarbejderen. Skriv eventuelt stikord til hvert kryds.

Dimension 1
Forståelse af og
kontakt til borgeren

Dimension 2
Samarbejde med
andre interne/eksterne
aktører

Dimension 3 Indsats/ydelse

Dimension 1: Forståelse af og kontakt til borgeren

Her er der fokus på medarbejderens forståelse af borgeren og kontakt med borgeren. Dimensionen kan bl.a. medvirke til, at man bliver skarpere på, hvilken rolle medarbejderens forståelse af borgeren spiller for sagens forløb.

FREM TIL NU

- Se på medarbejderens forståelse af borgeren over tid – Er det den samme, eller har forståelsen ændret sig?
- Se på kontakten – er det den samme, eller har den ændret sig?
- Hvilke praksislogikker aktiveres gennem medarbejderens forståelse af borgeren? Hvilke handlemuligheder giver det?
- Hvilke praksislogikker aktiveres gennem medarbejderens kontakt med borgeren? Hvilke handlemuligheder giver det?
- Hvad er medvirkende til netop denne forståelse/kontakt (forståelse af borgeren, kontakt med borgeren, lovgivning, kultur, tidspres, tidligere erfaring, værdimæssige tilgang, konkrete muligheder ift. indsats og mål, andet)?

HVAD NU HVIS

- Kunne andre praksislogikker have været i spil – hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvilke handlemuligheder havde det givet?

FREMOVER

- Kan og skal der ændres noget i forståelsen og kontakten til borgeren – hvorfor/hvorfor ikke?
- Brug praksislogikkerne til at diskutere det.
- Hvilke handlemuligheder giver det?

Dimension 2: Samarbejde med andre interne/eksterne aktører

Her er der fokus på samarbejdet med de aktører, der er centrale i sagen. De kan både være interne og eksterne. Dimensionen kan bl.a. medvirke til at få overblik over, om der trækkes på samme hammel.

FREM TIL NU

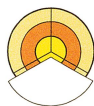
- Hvilke øvrige interne/eksterne aktører er involveret i sagsforløbet?
- Hvilken rolle spiller de for medarbejderen?
- Hvilken tilgang til borgeren/sagen har de? Hvilke praksislogikker aktiverer de?
- Er der fælles/modstridende tilgange mellem medarbejderen og de øvrige
– og hvad betyder det for beslutningen om indsats og mål?

HVAD NU HVIS

- Kunne andre praksislogikker have været i spil?
- Hvad havde det betydet for handlemulighederne i sagen?

FREMOVER

- Er der behov for afklaring af tilgange/praksislogikker på tværs af aktører?
- Vil det åbne for nye handlemuligheder?

Dimension 3: Indsats/ydelse

Her er der fokus på, hvilke indsætter der har været iværksat, samt hvilke ydelser borgeren har modtaget over tid. Denne dimension kan medvirke til at synliggøre både barrierer, men også alternative muligheder for indsætter/ydelser til borgeren.

FREM TIL NU

- Hvilke indsætter har været iværksat, og hvilke ydelser har borgeren modtaget?
- Har indsætter/ydelserne ændret sig over tid?
- Hvilken praksislogik aktiverer de forskellige indsætter/ydelser?
- Hvilke handlemuligheder giver det?
- Hvorfor har det netop været disse indsætter/ydelser?

HVAD NU HVIS

- Kunne andre indsætter/ydelser have været givet?
- Kunne andre praksislogikker have været i spil – hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvilke handlemuligheder havde det givet?

FREMOVER

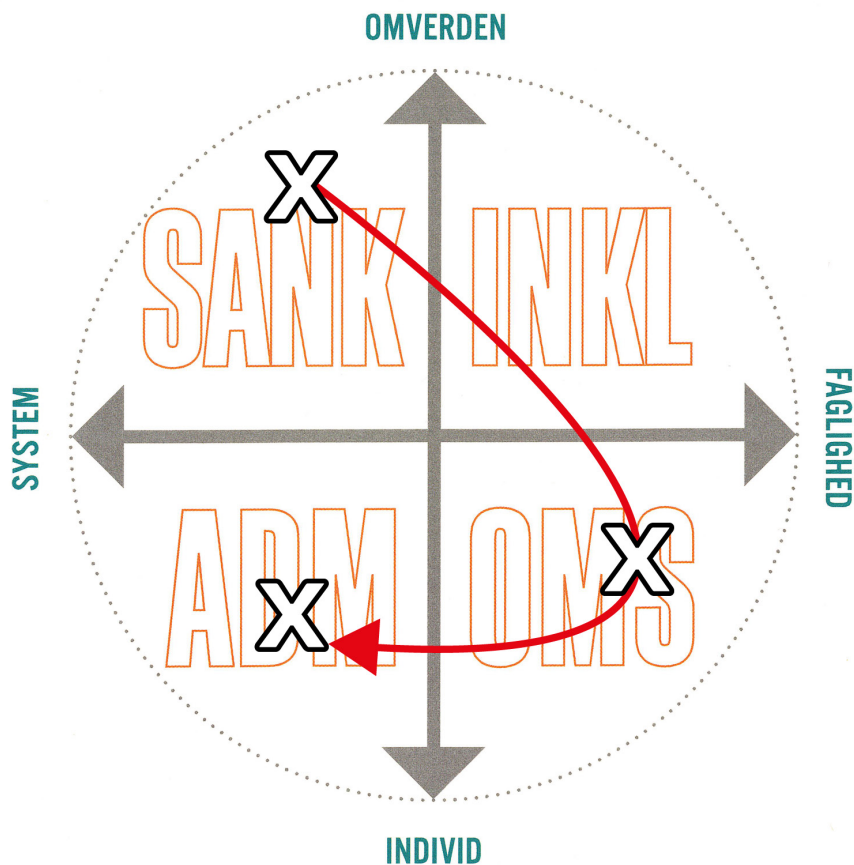
- Kan og skal der iværksettes andre indsætter/ydelser – hvorfor/hvorfor ikke?
- Brug praksislogikkerne til at diskutere det.
- Hvilke handlemuligheder giver det?
- Hvad skal der til nu?

EKSEMPEL 1 - Markering af en udvikling/et forløb

DIMENSION 1: FREM TIL NU

"Hvilke praksislogikker aktiveres gennem medarbejderens forståelse af borgeren?"

Her markeredes en udvikling, hvor medarbejderes forståelse af borgeren startede med at være sanktionsorienteret, hvorefter den blev mere omsorgsorienteret og derpå blev administrativ. Det kan her være relevant at se på, hvad der har været medvirkende til det. Skriv stikord ind i kompasset.

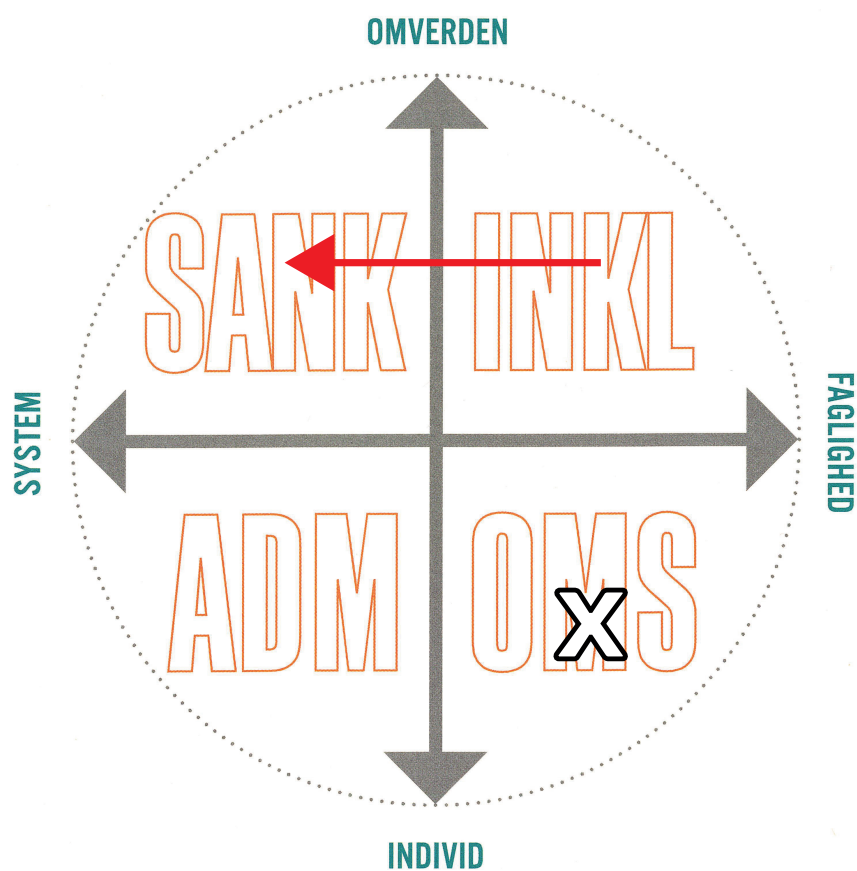

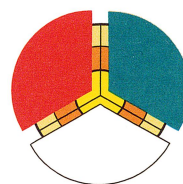
**EKSEMPEL 2 - Markering af, hvor flere aktører står i sagen
+ markering af udvikling**

DIMENSION 3: HVAD NU HVIS

“Hvilken tilgang til borgeren/sagen har andre interne/eksterne aktører?
Hvordan kan det omsættes til praksislogikker?”

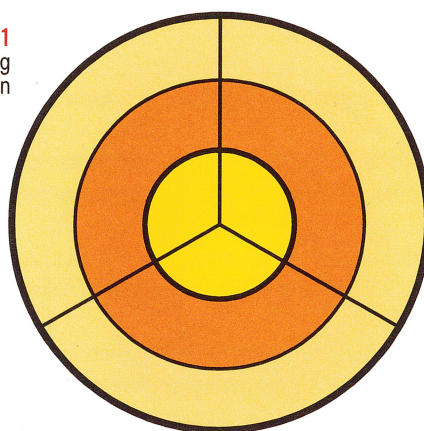
SAGEN OG DENS UDFORDRINGER VED MØDETS AFRUNDING

Udfordringscirkel B – Udfyldes af gruppen

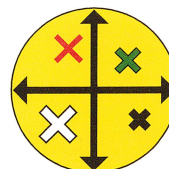
Hvilken udfordring tog I udgangspunkt i? Skiftede I fokus undervejs?

Dimension 1
Forståelse af og
kontakt til borgeren

Dimension 2
Samarbejde med
andre interne/eksterne
aktører

Dimension 3 Indsats/ydelse

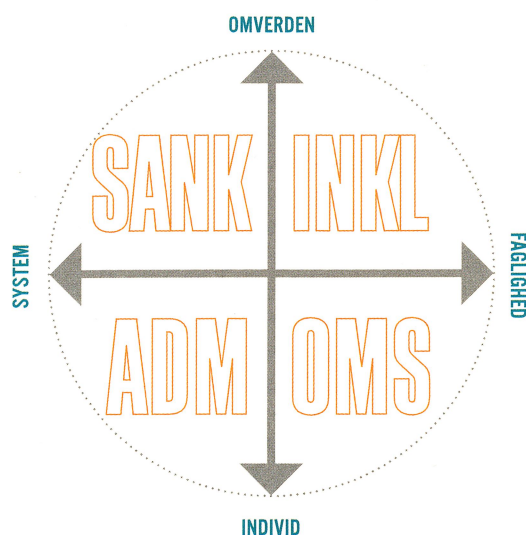

SAGEN SAT I KOMPAS VED MØDETS AFRUNDING

Illustrer hvordan forskellige praksislogikker har været i spil i sagen på nedenstående kompas.

DER KAN EKSEMPELVIS MARKERES:

- ✘ 'Frem til nu' – praksislogikker, der *har været* i spil
- ✘ 'Hvad nu hvis' – Praksislogikker, der *kunne have været* på spil
- ✘ 'Fremover' – Praksislogikker, der *kan sættes* i spil nu

Hvad er særligt væsentligt at være opmærksom på nu?

Afprøvning af værktøjet

- I grupper (3-8 personer) udpeges en mødeleder, en hjælper og en sagsmedbringer.
- Sagsmedbringer udfylder udfordringscirkel A.
- De øvrige læser spørgsmålene i de tre dimensioner.
- Herefter følger I anvisningerne.